

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για την εφαρμογή συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2002 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2004»

(2001/C 311/10)

Στις 11 Ιουλίου 2001, και σύμφωνα με το άρθρο 262 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την ανωτέρω πρόταση.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να ορίσει τον κ. Kenneth Walker ως γενικό εισηγητή για την προετοιμασία της γνωμοδότησής της.

Κατά την 384η σύνοδο ολομέλειάς της, της 12ης και 13ης Σεπτεμβρίου 2001 (συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 62 ψήφους υπέρ και 1 αποχή την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2820/98 του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1998⁽¹⁾ για την εφαρμογή πολυετούς συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων, θα λήξει στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Το 1994, η Επιτροπή εξέδωσε ορισμένες κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τον ρόλο των γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων (ΓΔΠ) για την δεκαετή περίοδο από το 1995 έως το 2004⁽²⁾. Τώρα πρέπει να θεσπιστεί νέος κανονισμός προκειμένου να εφαρμοσθούν αυτές οι κατευθυντήριες οδηγίες για την υπόλοιπη περίοδο, δηλαδή για τα έτη από 2002 έως 2004.

1.2. Οι κατευθυντήριες οδηγίες του 1994 εισήγαγαν ορισμένες σημαντικές αλλαγές. Από το 1995, τα συστήματα ΓΔΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντικατέστησαν την παραδοσιακή προσέγγιση χορήγησης αδασμολογήτης πρόσβασης στην αγορά για περιορισμένες ποσότητες, με την έννοια της προσαρμογής, η οποία παρέχει περιορισμένες προτιμήσεις για απεριόριστες ποσότητες. Παράλληλα, εισήχθησαν νέοι κανόνες για τον μηχανισμό της διαβάθμισης, ο οποίος επιτρέπει την εξαίρεση ειδικών τομέων από τις εξαγωγές από ορισμένες δικαιούχες χώρες. Εν συνεχεία, προσφέρθηκαν πρόσθετες προτιμήσεις στο πλαίσιο των ειδικών καθεστώτων ενθάρρυνσης, τα οποία προορίζονται να προωθήσουν τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, και ειδικότερα την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων και του περιβάλλοντος.

1.3. Δεδομένου ότι πολλά από αυτά τα στοιχεία αποτελούσαν αυθεντικές καινοτομίες, ήταν δύσκολο να προβλεφθούν οι επιπτώσεις τους. Ευτυχώς, αποδείχθηκαν αβάσιμοι πολλοί φόβοι που είχαν εκφρασθεί πριν από την υιοθέτησή τους. Έτσι, η απόφαση να εγκαταλειφθούν οι ποσοτώσεις και οι οροφές (ανώτατα όρια) δεν οδήγησαν σε σημαντική αύξηση των προτιμησιακών εισαγωγών. Ορισμένες από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού είναι ιδιαίτερα περίπλοκες και για το λόγο αυτό πρέπει να βελτιωθούν.

1.4. Εξάλλου, δεν υλοποιήθηκαν ορισμένες από τις προσδοκίες στις οποίες στηρίζονται αυτοί οι κανόνες. Οι πιθανοί δικαιούχοι των ειδικών καθεστώτων ενθάρρυνσης δεν θέλησαν να επωφε-

ληθούν από τις ευκαιρίες που τους προσφέρθηκαν. Κρίνεται επομένως αναγκαίο να προσαρμοστούν τα μέτρα για την εφαρμογή αυτών των καθεστώτων.

1.5. Ο παρών κανονισμός ΓΔΠ είναι ο πρώτος που συνδυάζει όλα τα καθεστώτα και τους τομείς, οι οποίοι στο παρελθόν διέπονταν από διάφορους κανονισμούς. Ωστόσο, αυτός ο κανονισμός δεν επιτυγχάνει να εναρμονίσει και να ενοποιήσει πλήρως όλους τους κανόνες και τις διαδικασίες. Οι κατευθυντήριες οδηγίες του 1994 αναφέρουν σαφώς ότι υπάρχει ανάγκη απλούστευσης. Το μεγαλύτερο τμήμα των προτεινόμενων τροποποιήσεων επιδιώκει την υλοποίηση αυτού του στόχου και δεν προϋποθέτει αλλαγές επί της ουσίας.

2. Οι προτάσεις της Επιτροπής

2.1. Προσαρμογή

2.1.1. Τη στιγμή που θεσπίστηκε ο παρών κανονισμός ΓΔΠ, τα εμπορικά σταθμισμένα μέσα προτιμησιακά περιθώρια που προτάθηκαν από το ΓΔΠ ήταν 3,68 %. Αυτή η μικρή δασμολογική μείωση για τα μη ευαίσθητα και ημι-ευαίσθητα προϊόντα είναι της ίδιας τάξης, η οποία φαίνεται επίσης επαρκώς ελκυστική. Μια κατ' αποκοπή μείωση του δασμού MEK κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες φαίνεται κατάλληλη για όλα τα ευαίσθητα προϊόντα.

2.1.2. Για τα περισσότερα από αυτά, η προτιμησιακή μεταχείριση που απορρέει από την κατ' αποκοπή μείωση του δασμού κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες, θα είναι ίδια ή ελαφρώς καλύτερη από την προτιμησιακή μεταχείριση που τους χορηγείται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, ενώ ένας μικρός αριθμός προϊόντων θα τύχουν λιγότερο ευνοϊκής μεταχείρισης.

2.1.3. Ωστόσο, οι μεγάλες διαφορές μεταξύ των ειδικών δασμών καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή ενός κατ' αποκοπή συντελεστή μείωσης. Πρέπει επομένως να διατηρηθεί το παρόν σύστημα που συνίσταται σε μείωση κατά ένα ποσοστό. Για να απλουστευθεί το σύστημα, πρέπει να εφαρμοστεί ενιαία μείωση κατά 30 % σε όλα τα προϊόντα.

(1) ΕΕ L 357 της 30.12.1998, σ. 1.

(2) COM(94)212 τελικό.

2.2. Διαβάθμιση

2.2.1. Όσον αφορά τον αποκλεισμό χωρών, ένα από τα δύο κριτήρια — το κατά κεφαλή ακαθάριστο εθνικό προϊόν — πρέπει να αναπροσαρμοστεί. Για να χρησιμοποιείται ένα ουδέτερο κριτήριο που θα αναπροσαρμόζεται τακτικά, πρέπει να γίνεται αναφορά στο κατώτατο όριο βάσει του οποίου η Παγκόσμια Τράπεζα ταξινομεί τις χώρες υψηλού εισοδήματος.

2.2.2. Για να προαχθεί η αντικειμενικότητα του καθεστώτος, πρέπει να ενημερώνεται ετησίως ο κατάλογος των δικαιούχων χωρών.

2.2.2.1. Εντούτοις, αυτό μπορεί να μειώσει τη δυνατότητα πρόβλεψης. Θα ήταν προτιμότερο να απαιτείται να πληροί μια χώρα τα κριτήρια αποκλεισμού επί τρία συνεχή έτη, πριν διαγραφεί από τον κατάλογο των δικαιούχων χωρών.

2.2.2.2. Τέλος, για να εξασφαλιστεί η δίκαιη μεταχείριση για όλες τις χώρες, οι χώρες που διαγράφονται θα μπορούν να επανεισάγονται αν δεν πληρούν τα κριτήρια αποκλεισμού επί τρία συνεχή έτη.

2.2.3. Όσον αφορά τη διαβάθμιση, πρέπει να διατηρηθούν οι δύο βασικοί κανόνες — δηλαδή η ρήτρα η λεγόμενη «μερίδα του λέοντος» και ο μηχανισμός διαβάθμισης. Για να γίνει η διαβάθμιση πιο ουδέτερη και αυτόματη, πρέπει επίσης να εφαρμόζεται σε πιο τακτική βάση, δηλαδή μια φορά ετησίως.

2.2.3.1. Αυτή η τροποποίηση πρέπει να σταθμιστεί με πρόσθετη απαίτηση σύμφωνα με την οποία θα γίνεται διαβάθμιση μόνον όταν οι δικαιούχες χώρες πληρούν ένα από τα κριτήρια επί τρία συνεχή έτη. Αυτός ο όρος θα πρέπει να θεωρείται ότι τηρείται επίσης όταν δεν πληρείται το ίδιο κριτήριο για καθένα από αυτά τα τρία έτη.

2.2.4. Ούτε οι κατευθυντήριες οδηγίες του 1994, ούτε ο σημερινός κανονισμός δεν προβλέπουν την δυνατότητα επιστροφής στη διαβάθμιση αν δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια. Αυτή η δυνατότητα πρέπει να προβλέπεται για τους ίδιους λόγους με εκείνους που αφορούν τον αποκλεισμό χωρών.

2.2.5. Μόλις υιοθετηθεί ο νέος κανονισμός ΓΔΠ από το Συμβούλιο, η Επιτροπή θα προετοιμάσει την αναθεώρηση των τομέων που πρέπει να διαβαθμιστούν σύμφωνα με το νέο καθεστώς. Τα αποτελέσματα αυτής της αναθεώρησης θα αρχίσουν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 2003.

2.3. Τα ειδικά καθεστάτα ενθάρρυνσης

2.3.1. Για να ενθαρρυνθεί η σημερινή τάση αύξησης της αποδοχής των καθεστώτων από πιθανές δικαιούχες χώρες, κρίνεται απαραίτητο να γίνουν αυτά τα καθεστάτα πιο ελκυστικά. Για να διατηρηθεί αλλά και να απλουστευθεί το σημερινό σύστημα, πρέπει να υπάρξουν συμπληρωματικές προτιμήσεις που να διπλασιάσουν τις γενικές προτιμήσεις, δηλαδή πρέπει να προβλέπουν συμπληρωματική κατ' αποκοπή μείωση κατά 3,5 μονάδες των δασμών κατ' αξίαν ΜΕΚ και συμπληρωματική μείωση κατά 30 % των ειδικών δασμών. Αυτός ο κανόνας έχει επίσης το πλεονέκτημα ότι γίνεται εύκολα κατανοητός.

2.3.2. Το όφελος των ειδικών καθεστώτων ενθάρρυνσης είναι σήμερα επίσης διαθέσιμο για τομείς τους οποίους περιλαμβάνει η διαβάθμιση της ενδιαφερόμενης χώρας, αλλά μόνον όταν αυτή η διαβάθμιση γίνεται βάσει ενός μηχανισμού διαβάθμισης (και όχι βάσει της ρήτρας «η μερίδα του λέοντος»). Για να γίνουν τα καθεστάτα πιο ελκυστικά για τις πιο προηγμένες αναπτυσσόμενες χώρες (που είναι πιο πιθανό να αποτελέσουν αντικείμενο διαβάθμισης και να πληρούν τα κριτήρια της κοινωνικής ρήτρας), το όφελος πρέπει επίσης να χορηγηθεί αν η διαβάθμιση γίνει βάσει της ρήτρας «μερίδα του λέοντος».

2.3.3. Με τη σημερινή του μορφή, το καθεστώς κοινωνικής ενθάρρυνσης θέτει διπλή προϋπόθεση, προβλέποντας ότι μια χώρα πρέπει να πληροί τους όρους για να θεωρηθεί δικαιούχος του καθεστώτος και ότι οι εξαγωγές αυτής της χώρας πρέπει να πιστοποιηθεί ότι έχουν κατασκευαστεί σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες εργασίας, που αφορούν όλες τις εισροές, ακόμη και τις εισαγόμενες. Αυτή η απαίτηση δεν είναι βιώσιμη, δεδομένου ότι μια δικαιούχος χώρα δεν είναι σε θέση να ελέγξει τη συμμόρφωση με αυτόν τον κανόνα. Επομένως, αυτή η απαίτηση πρέπει να καταργηθεί.

2.3.4. Τα ειδικά καθεστάτα ενθάρρυνσης για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων αναφέρονταν αρχικά στις Συμβάσεις αριθ. 87, 98 και 138 της ΔΟΕ. Για να εναρμονίσουν τα ειδικά καθεστάτα ενθάρρυνσης με την αρχή των «βασικών κανόνων εργασίας», οι δικαιούχοι χώρες πρέπει να συμμορφούνται επίσης με τις Συμβάσεις αριθ. 29, αριθ. 100, αριθ. 105, αριθ. 111 και αριθ. 182 της ΔΟΕ.

2.3.5. Σχετικά με το ειδικό καθεστώς ενθάρρυνσης για την προστασία του περιβάλλοντος, δεν υπάρχουν ακόμη διεθνώς εγκεκριμένοι κανόνες ούτε διεθνώς αναγνωρισμένο σύστημα πιστοποίησης. Εξάλλου, ορισμένα εθνικά συστήματα πιστοποίησης έτυχαν ορισμένης διεθνούς αναγνώρισης. Για να ληφθεί αυτό υπόψη, η διατύπωση του σχεδίου πρότασης χρησιμοποιεί γενικότερους όρους από ό,τι ο σημερινός κανονισμός.

2.4. Ειδικά καθεστάτα υπέρ των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών

2.4.1. Το παρόν σχέδιο πρότασης λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ο νέος κανονισμός χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση ουσιαστικά για όλα τα προϊόντα από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

2.5. Ειδικά καθεστάτα για την καταπολέμηση της παραγωγής και της εμπορίας ναρκωτικών

2.5.1. Η Επιτροπή πρέπει να έχει μια σαφή εικόνα για το βαθμό στον οποίο αυτά τα καθεστάτα υλοποιούν προς το παρόν τους στόχους τους. Πρέπει επομένως να παρακολουθεί την εφαρμογή των καθεστώτων καθώς και τις επιπτώσεις τους, λαμβάνοντας υπόψη τις αξιολογήσεις που διενεργούνται από διεθνείς οργανισμούς και υπηρεσίες, και πρέπει να ανταλλάσσει απόψεις με τις δικαιούχες χώρες γι' αυτές τις αξιολογήσεις. Ενώ οι εκτιμήσεις δεν πρέπει να διακόψουν την εφαρμογή των καθεστώτων πριν το 2004, πρέπει να δώσουν απάντηση στο αν είναι σκόπιμο να διατηρηθούν τα καθεστάτα μετά την ημερομηνία αυτή.

2.6. Αναστολή

2.6.1. Γενικά, το σύστημα ΓΔΠ πρέπει να χρησιμοποιείται σε μεγαλύτερο βαθμό ως μέσο για την προώθηση της τήρησης των βασικών κανόνων εργασίας. Προτείνεται, επομένως, να συμπεριληφθεί στους λόγους προσωρινής αναστολής του συστήματος ΓΔΠ η σοβαρή και συστηματική παραβίαση αυτών των κανόνων. Παρομοίως, προτείνεται να συμπεριληφθούν, ως τέτοιος λόγος, οι σοβαρές ζημιογόνες επιπτώσεις στο περιβάλλον που απορρέουν από την παραγωγή ορισμένων προϊόντων.

3. Παρατηρήσεις

3.1. Η ΟΚΕ επικροτεί τις προτάσεις της Επιτροπής περί κανονισμού για την τροποποίηση του συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων, κατά τρόπο ώστε οι κατευθυντήριες οδηγίες του 1994 σχετικά με τον ρόλο των ΓΔΠ για την περίοδο 1995 — 2004 να εξακολουθήσουν να ισχύουν έως το τέλος της εν λόγω περιόδου. Υπό το πρίσμα της ενδιάμεσως κτηθείσας εμπειρίας, καθίσταται προφανές ότι απαιτείται η μέχρις ενός ορισμένου σημείου βελτίωση των προαναφερθεισών κατευθυντήριων οδηγιών.

3.2. Η ΟΚΕ δέχεται ότι οι προτιμήσεις που καθορίζονται ως ποσοστό του δασμού ΜΕΚ, πρέπει να περιορίζονται όταν μειώνεται ο συντελεστής του δασμού ΜΕΚ και, κατά συνέπεια υποστηρίζει την πρόταση σχετικά με κατ' αποκοπή μείωση του δασμού ΜΕΚ κατά 3,5 ποσοστιαίες μονάδες για όλα τα ευαίσθητα προϊόντα.

3.2.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί με το γεγονός ότι, αφενός, οι μεγάλες διαφορές μεταξύ των ειδικών δασμών καθιστούν αδύνατη την εφαρμογή ενός κατ' αποκοπή συντελεστή μείωσης και, αφετέρου, ότι απαιτείται να εφαρμοσθεί ενιαία μείωση κατά 30 % σε όλα τα προϊόντα.

3.3. Όσον αφορά τον αποκλεισμό χωρών, η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι το κριτήριο του κατά κεφαλήν ακαθάριστου εθνικού προϊόντος χρήζει αναπροσαρμογής, επικροτεί την αρχή της χρησιμοποίησης ενός ουδέτερου κριτηρίου που θα αναπροσαρμόζεται τακτικά και θεωρεί ότι το κατώτατο όριο της Παγκόσμιας Τράπεζας ανταποκρίνεται στις εν λόγω απαιτήσεις.

3.4. Η ΟΚΕ συμμερίζεται την ανησυχία της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία η ετήσια ενημέρωση του καταλόγου των δικαιούχων χωρών ενδέχεται να μειώσει τη δυνατότητα πρόβλεψης, γεγονός το οποίο θα υπονόμει την εν λόγω διαδικασία. Ως εκ τούτου, συμφωνεί ότι θα ήταν προτιμότερο να υποχρεούνται οι χώρες να πληρούν τα κριτήρια αποκλεισμού επί τρία συνεχή έτη πριν διαγραφούν από τον κατάλογο των δικαιούχων χωρών, με δυνατότητα επανεισαγωγής τους εάν δεν πληρούν τα κριτήρια αποκλεισμού επί τρία συνεχή έτη.

3.5. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει την πρόταση περί διατήρησης των δύο βασικών κανόνων της διαβάθμισης, δηλαδή της ρήτρας «μερίδα του λέοντος» και του μηχανισμού διαβάθμισης, ενώ συμφωνεί με την άποψη σύμφωνα με την οποία η διαβάθμιση

απαιτείται να καταστεί πιο ουδέτερη και αυτόματη με την εφαρμογή της σε ετήσια βάση.

3.5.1. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την απαίτηση σύμφωνα με την οποία γίνεται διαβάθμιση μόνον όταν οι δικαιούχοι χώρες πληρούν ένα από τα κριτήρια επί τρία συνεχή έτη, ακόμη και όταν δεν πληρείται το ίδιο κριτήριο για καθένα από αυτά τα τρία έτη.

3.6. Η ΟΚΕ διαπιστώνει ότι τα ειδικά καθεστώτα ενθάρρυνσης δεν σημείωσαν την αρχικά αναμενόμενη επιτυχία και συμφωνεί ως προς το ότι είναι αναγκαίο να καταστούν πιο ελκυστικά. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι τα εν λόγω καθεστώτα δεν έχουν μέχρι στιγμής ανταποκριθεί επαρκώς στις προσδοκίες που είχαν εναποτεθεί σε αυτά, η ΟΚΕ διερωτάται εάν και κατά πόσον η Επιτροπή έχει πράξει τα δέοντα προς αυτή την κατεύθυνση.

3.6.1. Η ΟΚΕ επικροτεί κατ' αρχήν την κατάργηση της απαίτησης περί διπλής προϋπόθεσης.

3.6.2. Η ΟΚΕ τάσσεται υπέρ της πρότασης σύμφωνα με την οποία οι δικαιούχοι χώρες απαιτείται, πέραν των υφισταμένων απαιτήσεων, να συμμορφούνται επίσης με τις Συμβάσεις αριθ. 29, αριθ. 100, αριθ. 105, αριθ. 111 και αριθ. 182 της ΔΟΕ.

3.7. Η ΟΚΕ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι το παρόν σχέδιο πρότασης λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ο νέος κανονισμός χορηγεί ελεύθερη πρόσβαση ουσιαστικά σε όλα τα προϊόντα από τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες· επισημαίνει, ωστόσο, ότι τούτο υπόκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις και εξαιρέσεις.

3.8. Η ΟΚΕ επικροτεί την αναθεώρηση εκ μέρους της Επιτροπής των ειδικών καθεστώτων για την καταπολέμηση της παραγωγής και της εμπορίας ναρκωτικών, με στόχο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους, και εκφράζει την ελπίδα ότι τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας θα συμπεριληφθούν στις προτάσεις της Επιτροπής για την συνέχιση του συστήματος ΓΔΠ έπειτα από το 2004.

3.9. Η ΟΚΕ σημειώνει ότι η Επιτροπή προτείνει, μεταξύ των λόγων που αιτιολογούν την προσωρινή αναστολή του συστήματος ΓΔΠ, να συμπεριληφθούν μελλοντικά τόσο η σοβαρή και συστηματική παραβίαση των βασικών κανόνων εργασίας όσο και οι σοβαρές ζημιογόνες επιπτώσεις στο περιβάλλον. Παρότι κατανοεί και συμμερίζεται το σκεπτικό της πρότασης αυτής, η ΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της όσον αφορά το ενδεχόμενο να παρεισφρήσει ένα στοιχείο υποκειμενικότητας: παραδείγματος χάρη, ποιός θα αποφασίζει σχετικά με τον προσδιορισμό των εννοιών «σοβαρή», «συστηματική» και «σοβαρές» και πως είναι δυνατόν να διασφαλισθεί η εξίσου αυστηρή εφαρμογή των εν λόγω κριτηρίων σε κάθε περίπτωση;

3.10. Η ΟΚΕ επιδοκιμάζει μεν την προσπάθεια που κατέβαλε η Επιτροπή με τον εν λόγω κανονισμό για την επίτευξη του στόχου της απλοποίησης, αλλά διαπιστώνει ότι η προσπάθεια αυτή διεκόπη πριν από την πλήρη εναρμόνιση και ενοποίηση του συνόλου των κανόνων και των διαδικασιών. Παρότι η ΟΚΕ αντιλαμβάνεται ότι η

επικείμενη ευρεία αναθεώρηση του 2004 δεν συνηγορεί υπέρ της πραγματοποίησης δραστικών αλλαγών επί του παρόντος, εκφράζει ωστόσο την ελπίδα ότι κατά την αναθεώρηση αυτή θα δοθεί

προτεραιότητα στην ανάγκη απλοποίησης, εναρμόνισης, βελτίωσης, κωδικοποίησης, ταξινόμησης και ενοποίησης ολόκληρου του συστήματος.

Βρυξέλλες, 12 Σεπτεμβρίου 2001.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Göke FRERICHS

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Αξιολόγηση του βαθμού προετοιμασίας για την καθιέρωση του ευρώ προκειμένου να εντοπιστούν οι βασικές ελλείψεις και να γίνουν οι απαραίτητες επανορθωτικές παρεμβάσεις»

(2001/C 311/11)

Στις 31 Μαΐου 2001 και σύμφωνα με το άρθρο 23, εδάφιο 2 του Εσωτερικού Κανονισμού, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποφάσισε να καταρτίσει γνωμοδότηση για το ανωτέρω θέμα.

Το τμήμα «Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε την γνωμοδότησή του στις 24 Ιουλίου 2001 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Burani.

Κατά την 384η σύνοδο ολομέλειάς της (συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2001), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 74 ψήφους υπέρ και 2 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στη γνωμοδότησή της 29ης Μαρτίου 2001⁽¹⁾, διατυπώνει σκέψεις και προτάσεις σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και την Κεντρική Ευρωπαϊκή Τράπεζα για τις «Πρακτικές πτυχές της καθιέρωσης του ευρώ: η σημερινή κατάσταση και οι μελλοντικές δράσεις»⁽²⁾. Με την επικείμενη εισαγωγή του ευρώ, οι πολυάριθμες δράσεις που έχουν αναληφθεί και προγραμματιστεί από μια ευρύτατη δέσμη δημόσιων και ιδιωτικών οργάνων δίνουν την εντύπωση ότι δεν έχουν ληφθεί πλήρως υπόψη όλα τα σχετικά προβλήματα. Οπωσδήποτε όμως φαίνεται να προκύπτει η ανάγκη πλήρους συντονισμού των πρωτοβουλιών, πράγμα το οποίο όμως δεν είναι εντελώς προφανές παρά την καλή θέληση όλων των εμπλεκομένων.

1.2. Βάσει της προβληματικής αυτής, η ΟΚΕ διοργάνωσε στις 14 Μαΐου 2001 μια ακρόαση των ενδιαφερομένων κοινωνικών

εταίρων στην οποία συμμετείχαν με πολύτιμες πληροφορίες και παρατηρήσεις οι εκπρόσωποι της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Οι απόψεις που εκφράστηκαν από τους συνέδρους έδωσαν τη δυνατότητα να διαμορφωθεί μια πλήρης άποψη της κατάστασης: οι σύντομες παρατηρήσεις που ακολουθούν αποτελούν περαιτέρω συμβολή στον προβληματισμό ενόψει των περαιτέρω δράσεων που πρέπει να αναληφθούν. Η ΟΚΕ υπενθυμίζει ότι οι προτάσεις και παρατηρήσεις που διατύπωσε στην προηγούμενη γνωμοδότησή της που αναφέρθηκε στο σημείο 1.1 παραμένουν έγκυρες και επίκαιρες.

1.3. Η ΟΚΕ δεν σκοπεύει με τη γνωμοδότηση αυτή να υποκαταστήσει τις αρμόδιες αρχές των εν λόγω πρωτοβουλιών, επιθυμεί μόνο να καταδείξει ορισμένες πτυχές, οι οποίες αν και φαινομενικά ελάσσονος σημασίας, ενδέχεται να δημιουργήσουν πρακτικά ή ψυχολογικά προβλήματα με αποτέλεσμα να καταστεί δυσχερέστερη η μετάβαση από τα δώδεκα διαφορετικά νομίσματα στη νομισματική ενότητα. Το εγχείρημα αυτό δεν έχει προηγούμενο στην ιστορία: ορισμένες από τις εμπειρίες του παρελθόντος μπορούν να μας διδάξουν κάτι, για τα υπόλοιπα όμως χρειάζεται να βασιστούμε στα πραγματικά σημερινά δεδομένα και σε μια καλή δόση φαντασίας και κοινού νου.

⁽¹⁾ ΕΕ C 155 της 29.5.2001, σ. 27.

⁽²⁾ COM(2000) 443 τελικό.